

פרויקטים לעיצוב ולשיפור חזות של מבני חינוך תקציב 2018 קריטריונים לתקצוב, נוהל ההפעלה, המימון והביצוע

תקנה תקציבית 60060110

1. רקע ומטרות התכנית

תחום עיצוב חזות מבני חינוך באגף בכיר מיפוי ותכנון פועל במגמה לפתח וליישם קווי מדיניות בתחום עיצוב המבנה החינוכי, שיפור חזותו ועיצוב הסביבה הלימודית, תוך הקפדה על היבטים פדגוגיים, ערכיים ואסתטיים.

המינהל מתקצב, מסייע ומלווה פיתוח פרויקטים ייחודיים, מובילים ומשמעותיים בתחום עיצוב הסביבה הלימודית המורחבת (כולל פיתוח חצרות בית-הספר כמרחבי למידה); פיתוח ועיצוב סביבות למידה ושהייה מגוונות, חללים ייעודיים ושיפור חזות בית-הספר.

בתכנית העבודה לשנת 2018 מתוכננת השתתפות בפרויקטים לפיתוח סביבות וחצרות לימודיות. הפרויקטים יתוכננו בהלימה למדיניות המשרד, תוך שימת לב להיבטים עיצוביים, פדגוגיים, חברתיים וקהילתיים.

להרחבות בנושא תכנון חצרות לימודיות ועיצוב הסביבה הלימודית, מוצע לעיין באתר המינהל בלשונית "עיצוב חזות מבני חינוך", בטיוטת הפרוגרמה לתכנון חצר בית-הספר ובמצגת סביבת הלמידה כטקסט פדגוגי. כמו כן, ניתן להתרשם מפרויקטים שתוקצבו ובוצעו בלשונית "גלריית האגף", או ממאגר דוגמאות בעולם, באתר האגף.

השתתפות המינהל תינתן לפרויקטים לעיצוב ולשיפור החזות של מבני חינוך ולשילוב עבודות עיצוב ייחודיות בהם. מבני חינוך לעניין זה הם מבנים של בית-הספר היסודי ועד החטיבה העליונה (כולל).

ההשתתפות תינתן לפרויקטים כדלקמן:

- 1.1 פרויקט לפיתוח חצר המבנה החינוכי כחצר לימודית המשמשת להרחבת מרחב הלמידה בתחומי דעת שונים (פרויקטים אינטרדיסציפלינריים והמקדמים תחומים כגון: קיימות, מדעים, אמנויות מורשת וכו') המקושרים לערכי בית-הספר, הבאים בהלימה ומייצגים את התפישה הפדגוגית והחינוכית שלו ויהיה בעל ערכים אסתטיים. החצר תכלול אזורי כינוס, אזורים ללימודי חוץ, אזורים למתקני למידה, אזורי צמחייה וגינון, אזורים לחברות ופנאי.
ראה פירוט התפישה במצגת סביבת הלמידה כטקסט פדגוגי ובטיוטת הפרוגרמה לתכנון חצר בית-הספר באתר האגף, ובחוזר מנכ"ל המצוי גם באתר חוזרי מנכ"ל.
- 1.2 עבודות עיצוב או אמנות ייחודיות היוצרות "מקום", או מרחב למידה חוץ כיתתי בתוך המרחב הבית-ספרי, המעצבים ומרחיבים את מרחב הלמידה (פרויקטים כגון: מבואות, מסדרונות, חללים ייחודיים וייעודיים) והמותאמים למגוון תהליכים פדגוגיים, חברתיים וקהילתיים.
- 1.3 פרויקט לפיתוח והרחבת מרחב הלמידה המאפשר קשר פנים חוץ, וזרימה עיצובית ופדגוגית, בין מרחבי למידה חוץ כיתתיים בתוך המבנה למרחבי למידה מחוץ למבנה בחצר בית-הספר.
- 1.4 בקשות השתתפות לפרויקטים המתוארים ב-1, 2 ו-3 תידונה בפני ה"ועדה המקצועית לפרויקטים ייחודיים לשיפור חזות וחצרות לימודיות" כפי שיפורט בסעיף 6.

2. אוכלוסיית יעד וגופים מתוקצבים

הרשויות מוזמנות לאתר בתי ספר בכל שלבי הגיל המבקשים להתאים את מרחב הלמידה לדרכי הוראה/למידה חדשניות, ולהרחיב את מרחב הלמידה ללמידה חוץ כיתתית בתוך ומחוץ למבנה, כל רשות זכאית להגיש הצעה עבור מוסד חינוכי רשמי ומוכר שאינו רשמי, בשלב החינוך היסודי והעל יסודי בתחומה, בהלימה לתפישה הפדגוגית, המזמנת תהליכי הוראה/למידה ייחודיים.

הרשות זכאית להגיש בקשה אחת עבור מוסד אחד בלבד. התקציב יוקצה לרשות בהתאם ליכולת התקציבית של המשרד ועל-פי קריטריונים המופיעים מטה.

יובהר כי ניתן להגיש בקשה נוספת לבית-ספר שתוקצב בעבר, אחת לשלוש שנים.

3. תנאי סף

- 3.1. הרשות המקומית הינה בעלת זכות חוזית או קניינית במבנה עבורו מבוקש התקצוב ל- 10 שנים לפחות (לרבות שכירות וחכירה).
- 3.2. הרשות מתחייבת לממן חלק מעלות הפרויקט, והכל בהתאם למפורט בסעיף 4.
- 3.3. הרשות תכין, בתיאום עם מנהל אגף החינוך ועם מנהל המוסד שבתחומו תבוצע העבודה, בקשה מפורטת לפי ההנחיות שתפורטנה בסעיף 5 להלן.
- 3.4. הבקשה שתוגש תהיה חתומה על-ידי מורשי החתימה של הרשות וכן ע"י אדריכל הרשות/אדריכל מטעם הרשות.
- 3.5. על הבקשות להיות מלוות בכתב התחייבות חתום על ידי כל הגורמים הנדרשים ברשות, כפי שמופיע בטפסים להגשה. בקשה ללא טופס התחייבות חתום, לא תטופל.
- 3.6. על הפרוייקט עבורו מוגשת הבקשה לעמוד בנוהלי הבטיחות שפורסמו בתוזר הוראות הקבע סב/6 (ב) והנחיות מכון התקנים.

4. מפתח תקצוב

- 4.1. לרשויות במדרג סוציו-אקונומי 10-4, גובה השתתפות המשרד בפרויקטים של שיפור חזות, פיתוח ועיצוב חצר לימודית ואחרות יהיה עד 60% ולא יותר מאשר 300,000 ₪ לבית-ספר, מותנה בהשתתפות של הרשות המקומית לפחות ב- 40% מהעלות הכוללת של ביצוע הפרויקט כולל כל העבודות הנלוות.
- 4.2. לרשויות במדרג סוציו-אקונומי 3-1 של הלמ"ס, גובה השתתפות המשרד בפרויקטים של שיפור חזות, פיתוח ועיצוב חצר לימודית ואחרות יהיה 90% ולא יותר מאשר 450,000 ₪ לבית-ספר, מותנה בהשתתפות של הרשות המקומית לפחות ב- 10% מהעלות הכוללת של ביצוע הפרויקט כולל כל העבודות הנלוות.
- 4.3. יובהר כי קביעת סדר העדיפות בתקצוב תיעשה בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 6.

5. הנחיות להגשת בקשה

- 5.1. הבקשה, לרבות התוכנית האדריכליות, תוגש לאגף בכיר מיפוי ותכנון במשרד החינוך, ותועבר לדין בוועדה המקצועית לפרוייקטים ייחודיים לשיפור חזות וחצרות לימודיות במינהל הפיתוח, אשר תוכל להמליץ לדחות או לפסול בקשות שלא תעמודנה בקריטריונים העיצוביים והפדגוגיים שנקבעו. את הבקשות ואת הצעות העבודה יש להעביר לאגף עד לתאריך **17.09.2018** בהתאם להנחיות המפורטות בנוהל.
- 5.2. טפסי בקשה להגשת עבודה לעיצוב ולשיפור חזות מבני חינוך ומידע נוסף ניתן להוריד באתר, בלשונית "נהלים וטפסים".
- 5.3. בקשות אשר יוגשו אחרי התאריך הנקוב, לא יוכל להיכנס לדיון לאותה שנת תקציב.

משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכת החינוך
אגף בכיר מיפוי ותכנון מוסדות חינוך
תחום עיצוב חזות מבני חינוך

5.4 פרטים אינפורמטיביים

הבקשה תכלול את הפרטים האינפורמטיביים הבאים (ראה טופס מס. 1 - חלק 1 בנספח):

5.4.1 שם הרשות.

5.4.2 שם המבנה החינוכי וסמל המוסד שבו מוצע פרויקט לשילוב עבודת אמנות או לשיפור חזות/חצר לימודית מפעילה וסמל המוסד (יש לציין אם התקבלה בעבר השתתפות לפרויקט שיפור חזות ואיזו השתתפות וכן אם הוגשה בקשה להשתתפות נוספת לפרויקט זה גם לגופים אחרים).

5.4.3 שם האמן/המעצב/האדריכל/הקבלן/החברה המציעה.

5.5 מהות ההצעה (ראה טופס מס. 1 - חלק 2 בנספח)

5.5.1 בהצעה ייכלל תיאור מילולי של מהות ההצעה - עד 10 שורות. יהיה זה הסבר מתומצת על תרומת העבודה לשיפור חזות בית-הספר ולטיפוח ההיבטים האסתטיים שלו. יש לפרט את הקשר הרעיוני, האדריכלי, האמנותי והפדגוגי של העבודה המוצעת למבנה, תוך ציון הקשר שבין ההצעה לסביבה, וכן למורשתם, לרוחם ולערכיהם של המוסד החינוכי והקהילה וכן לתפישה החינוכית ולתכניות הלימודים הבית-ספריות.

5.5.2 יש לצרף פרוטוקול והמלצות של ועדת ההיגוי המקומית.

5.5.3 מנהל בית-הספר ימלא ויצרף את **טופס מס. 1** במלואו.

5.6 התחייבות הרשות (ראה טופס מס. 2 בנספח)

5.6.1 התחייבויות הרשות תכלולנה: (א) התחייבות להשתתפות בעלות התקציביתכמפורט בסעיפים 4.1, 4.2 לעיל; (ב) כתב התחייבות של הרשות לבצע תחזוקה שוטפת ומונעת של העבודה/המתקן בהתאם לנדרש; (ג) אישור של מהנדס הרשות, ולאחר שנועץ ביועץ בטיחות מוסדות חינוך, על עמידת התכנית המבוקשת על כל מתקניה בכל דרישות הבטיחות המחייבות והמתאימות להצבת מתקנים במוסד חינוך, בהתאם להוראות בחוזר הוראות הקבע סב6/ב), סעיף 25-5.1, תת-סעיף 12.8, ובהתאם להנחיות מכון התקנים.

5.6.2 עם סיום הפרויקט תתחייב הרשות להציב שלט על-פי המפורט ב-7.2 להלן עלות השילוט היא חלק מעלויות הפרויקט שעל הרשות לקחת בחשבון ולפרט בבקשתה בעת פירוט העלויות.

5.6.3 בכל פרסום שהוא אודות הפרויקט/העבודה, לפני הביצוע או אחריו, יש לציין את חלקם של המשרד והמינהל בהשתתפות בהקמת הפרויקט:

5.7 הגשה ותיאור מקצועי של הפרויקט (ראה טופס מס. 3 בנספח)

5.7.1 לפרויקטים של שיפור חזות/חצר לימודית יש להגיש:

א. תכנית של המצב הקיים של חצר בית-הספר או הגן, כולל כל החצר והמבנים עד גבולות החצר, בקנה-מידה של 1:250 לפחות, שתכלול את גבולות המגרש, טופוגרפיה - גבהים, את מיקום המבנים ואת הצמחייה הקיימת

ב. תצלומי צבע של המצב הקיים, ובייחוד של האזור שבו הפרויקט מוצע

ג. תיאור גרפי של הפרויקט המוצע בתוך הקונטקסט השלם כולל חזיתות של הפרויקט באמצעות תכניות משורטטות בקנה-מידה של 1:100, כולל מידות וגבהים. ניתן להוסיף הדמיות.

ד. פירוט כל העבודות, האלמנטים והמתקנים המתוכננים בחצר או במרחב הלמידה, כולל מידות, חומרים, צבעים וכו', וכן תכניות הפיתוח, הצמחייה וההצללה.

- 5.7.2 **לעבודת עיצוב ייחודית יש להגיש:**
- א. תכנית מצב קיים של המבנה בקני"מ של 1:250
  - ב. תצלומי צבע של בית הספר והמצב הקיים במבנה
  - ג. תכניות ושרטוטים של הפרויקט המוצע בקונטקסט השלם, כולל מידות, חומרים, צבעוניות, חזיתות וחתכים מפורטים בקני"מ 1:250
  - ד. פירוט כל האלמנטים או המתקנים המוצעים כולל חומרים ומידות, בקני"מ 1:100 עפ"י הצורך, ניתן להוסיף הדמיות.
  - ה. פרטי ריהוט הכוללים ריהוט לצרכי למידה, תכנית תאורה, תקרה, רצפה, כולל מידות, חומרים, צבעים וכו'.
- 5.7.3 לכל בקשה יש לצרף הצעת מחיר מפורטת של האמץ/ המעצב/ האדריכל/ המבצע/ הקבלן או כתב כמויות וכן לוח זמנים לסיום העבודה.
- 5.7.4 כן יש לצרף הצעת מחיר מפורטת של עלות כל העבודות הנלוות הכרוכות בביצוע, בהתקנה ובהצבה של העבודה, לרבות הבסיס לעיגון העבודה, צנרת החשמל והמים, השילוט, ההובלה וההתקנה.
- 5.7.5 יש להוסיף פרטים ביחס לבלאי הצפוי של העבודה ולעבודות אחזקה שוטפות ומונעות של כל האלמנטים בפרויקט הנדרשות לשמירה על העבודה לאורך השנים.
- 5.7.6 לכל בקשה חובה לצרף אישור וחתומה של יועץ בטיחות או מכון התקנים על עמידת התכניות והמתקנים המוגשים בכל דרישות הבטיחות כמפורט לעיל. על יועץ הבטיחות לתת את הדעת לגילאי הילדים להם מיועדים המתקנים בתוך המוסד ולבצע הערכת סיכונים בהתאם לתנאי השטח.
- 5.7.7 על הבקשה לעמוד בנוהלי הבטיחות שפורסמו בחוזר הוראות הקבע עג/6 (א) והנחיות מכון התקנים.
- 5.7.8 **הבקשה תוגש באופן דיגיטלי (מייל/דיסק/דיסק און קי) ותכלול את כל החומרים המוגשים, כמפורט בסעיף 5.**

5. דרכי הפעולה, הועדה וקריטריונים לבחינת הבקשות

- 6.1 בקשות לאגף ניתן להגיש עד לתאריך 17/09/2018. בקשות שהוגשו במועד הנקוב יבדקו בדיקה ראשונית על-ידי צוות האגף. ככל שיש צורך בתיקונים או השלמות – האגף יפנה לרשות לקבלת המידע הנוסף. לא תועבר לוועדה המקצועית בקשה שאינה מלאה ומפורטת דיה.
- 6.2 לאחר מכן יועברו הבקשות (לרבות התוכנית האדריכלית) לוועדה המקצועית לפרויקטים ייחודיים לשיפור חזות וחצרות לימודיות אשר תבחן את הבקשה ואת התאמתה לערכים, לתכני הלימודים של בית-הספר, לקבוצת הגיל ולהנחיות הבטיחות. כן תבחן הוועדה את האפשרויות להפעלת התלמידים באמצעות המתקנים, לפעילות פדגוגית נלווית ואת התאמת הפרויקט לפעילות חברתית.
- 6.3 בשלב הבא, הוועדה לפרויקטים ייחודיים לשיפור חזות וחצרות לימודיות תבחן ותנקד את הבקשות שעמדו בבחינה הקבועה בסעיף 6.2, בהתאם לקריטריונים אלה:
- 6.3.1 מדרג סוציו-אקונומי כפי שפורסם על-ידי הלשכה הארצית לסטטיסטיקה - 40% מהציון הכולל. הניקוד יעשה על-פי שיטת ניקוד מהגבוה ביותר לאשכול הסוציואקונומי הנמוך ביותר ביחס משלים, דהיינו 10 נקודות לאשכול 1, 8 נקודות לאשכול 2 וכך הלאה. הציון המשוקלל יחושב על-ידי הכפלת הציון במשקל היחסי – ציון משוקלל = ניקוד X אחוזי משקל יחסי
  - 6.3.2 איכות הפרויקט ברמה תכנונית ופדגוגית – שתבחן עפ"י הפרמטרים שלהלן: (40% מהציון הכולל)
    - 6.3.2.1 קיומה של תכנית פדגוגית לחצר לימודית ומתקניה המתאימה לערכי בית-הספר, לתפישתו החינוכית ולתכנית הלימודים שלו. 10%
    - 6.3.2.2 התכנית האדרי' המוצעת מאפשרת למידה התנסותית של התלמיד. 15%

משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכת החינוך
אגף בכיר מיפוי ותכנון מוסדות חינוך
תחום עיצוב חזות מבני חינוך

- 6.3.2.4 מידת תרומת העבודה לשיפור חזות בית-הספר, תרומתה לחינוך חברתי-ערכי, לאקלים מיטבי, הפחתת אלימות וזיקתה לקהילה. 5%
- 6.3.2.5 התאמת העבודה למרחב ולאופי האדריכלי של המבנה החינוכי עצמו ולמקום המוצע להצבתה או שילובה בו. 5%
- 6.3.2.6 עלות נמוכה של אחזקה מונעת ושוטפת. 5%
- 6.3.3 מצב התשתיות בחצר (כגון: מערכת שבילים, ריצוף, הצללה, גינון וצמחייה).
(20% מהציון הכולל)
- 6.3.4 במקרה של פרויקטים בעלי מדרג זהה, תינתן עדיפות לרשות שלא תוקצבה בשנתיים הקודמות.
- 6.4 רשות אשר היתה בדיון ולא תפעל בהתאם להנחיות הועדה, תוך פרק הזמן שהוקצב לה על-ידי הועדה, עלולה להפסיד את מקומה ברשימת הפרוייקטים שמועמדותם נדונה ע"י הועדה לשם קבלת תקציב ההשתתפות של משרד החינוך, בשנת הכספים שלגביה הוגשה הבקשה.
- 6.5 המלצות "הועדה לפרוייקטים ייחודיים לשיפור חזות וחצרות לימודיות", הן באשר לקבלת/דחיית בקשות והן באשר לתיעדופן, יועברו לדיון בוועדות ההקצבות המשרדית. לאחר מכן על הרשות שבקשתה אושרה על הרשות להחתים יועץ בטיחות למוסדות חינוך על התכנית כפי שאושרה, ולהגישה ל אגף בכיר מיפוי ותכנון במשרד החינוך.
- 6.6 לאחר אישור הבקשה ורק עם קבלת הרשאה תקציבית, תוכל הרשות המקומית להתקשר חוזית עם האדריכל/קבלן ובמידת הצורך לביצוע העבודות הנלוות.
- 6.7 הועדה לא תדון בבקשות לקבלת השתתפות בבניית מגרשי ספורט ומתקניו. כמו כן, לא תינתן השתתפות למטרת סידור וצביעת המבנה החינוכי.
- 6.8 הועדה לא תדון בבקשות השתתפות לפרוייקטים המתוכננים במכללות להכשרת עובדי הוראה.
- 6.9 הועדה תאשר בקשה אחת לרשות בשנה תקציבית.

7. סיום העבודה

- 7.1 הצבת העבודות תבוצע על-פי האישור שנתן האגף, בתיאום עם מנהל מחלקת ההנדסה ברשות ועם מנהל המוסד החינוכי. מתקנים ועבודות תלת-ממדיות, יוצבו בהתאם להנחיות מהנדס הרשות ויועץ הבטיחות.
- 7.2 **שלט** - סמוך לפרוייקט שאושר ובוצע, ובמקום בולט, יש להתקין שלט כמצוין ב-7.3.2, בגודל של 30X50 ס"מ (ולא פחות מ-30X22 ס"מ), מחומרים עמידים כגון פליו, נחושת, אבן וכו'. בשלט יצוין: 1. שם משרד החינוך (כולל סמל); 2. שם הרשות (כולל סמל); 3. שם בית-הספר (כולל סמל); 4. שם העבודה (גודל האות המוצע כ-18-25 מ"מ); 5. שם האמץ/מתכנן (גודל האות המוצע כ-14 מ"מ); 6. שנת הביצוע (גודל האות המוצע כ-12-14 מ"מ); 7. יש לציין באותיות מודגשות - "בתמיכת מינהל הפיתוח, משרד החינוך" (גודל האות המוצע כ-18-25 מ"מ).
- בחצר לימודית יש להציב, ליד המתקנים או העבודות ובמקום בולט, שלטים עם דברי הסבר.
- 7.3 משך הזמן המרבי לביצוע העבודות הוא 12 חודשים מיום קבלת ההתחייבות התקציבית לביצוע.
- 7.4 התחייבות שלא הוחל במימושה תוך 4 חודשים תבוטל.
- 7.5 הכספים שיוקצו לצורך הפרוייקט המוצע שאושר מיועדים אך ורק לביצוע ולמימון הפרוייקט/העבודה כפי שאושר, ואין לעשות בהם כל שינוי שהוא לאחר אישור הועדה, וללא קבלת הסכמתה בכתב מראש לשינוי.
- 7.6 אם הרשות לא תבצע את הפרוייקט על-פי כל המתחייב מההצעה או מהתכנית שהוגשו ואושרו או תשנה את הפרוייקט ללא קבלת הסכמה כאמור, יהיה המינהל רשאי לבטל את ההקצבה וכן לתבוע ולקבל חזרה את המקדמה ששולמה על חשבון ההקצבה או להקטין את סכום ההקצבה - הכל לפי שיקול דעתה.

8. שלב שחרור הכספים

- 8.1 לאחר אישור הבקשה תישלח לרשות התחייבות תקציבית חתומה על-ידי סמנכ"ל ומנהל מינהל הפיתוח וחשב המשרד. שלב א' של שחרור הכספים - 50% מגובה ההקצבה יועברו לרשות המקומית כנגד המצאת חוזה/ים חתום/ים עם המבצעים; אמן/מעצב/קבלן וכו' ובהתאם לנוהל שחרור הכספים המצורף להתחייבות התקציבית (מצוי אף באתר האינטרנט, שכתובתו מופיעה בעמ' 2).
- 8.2 שלב ב' של שחרור הכספים - 50% הנותרים של ההקצבה יועברו לרשות המקומית עם סיום ביצוע הפרויקט ומכלול העבודות הקשורות בו. בדרישה לבקשה לשחרור הכספים יש להמציא את כל הקבלות, החשבונות וכתבי הכמויות הקשורים לפרויקט; עבודת עיצוב/ חצר לימודית וכל העבודות הנלוות להקמה. כל אלו יאושרו על-ידי מנהל מחלקת ההנדסה ברשות ומנהל הפרויקט. המסמכים ייבדקו על-ידי מנהל אגף א' מיפוי ותכנון ועל-ידי מבצע התקציב באגף בינוי ותקצוב.
- 8.3 יש לצרף תיעוד בתמונות של הפרויקט המבוצע, כולל כל המתקנים והעבודות שבוצעו, ובכלל זה השילוט.
- 8.4 בכל פנייה לאגף יש לציין את מספר ההתחייבות התקציבית ואת סמל המוסד ולמלא את הנספחים הקשורים לפנייה שצורפו להתחייבות התקציבית.

לשכה משפטית
7.5.18

חשבות

חתימות:

יחידה מקצועית

המנהל הכללי